

Stanje in uporabljanje zadružnih skladov v Vojvodini

Kmetijske zadruge se zadnja leta čedalje bolj usmerjajo k tistim obratom, ki omogočajo večjo rentabilnost, kar prihaja do izraza v povečanju dobička, s tem pa tudi v povečanju zadružnih skladov. Ob koncu lanskega leta so skupni skladi splošnih kmetijskih in kmečkih obdelovalnih zadrug v Vojvodini znašali 4.669.917.000 din: investicijski skladi so znašali 1.773.584.000, amortizacijski 1.790.110.000, medtemko so znašali drugi skladi 1.106.223.000 dinarjev. V primerjavi s predlanskim letom se je dobiček kmetijskih zadrug povečal za 80 odstotkov.

Čedalje pomembnejša vloga zadrug v proizvodnji

Lani so zadruge nakupovale razna investicijska sredstva iz lastnih skladov in s kreditom. Kmetijske zadruge so v letu 1956 porabile v te namene skupno 2.112,4 milijona din (iz lastnih sredstev 656 milijonov, a iz kredita 1.456,4 milijona din). Največ sredstev so kmetijske zadruge porabile za mehanizacijo — skupno 1.702 milijona din, nadalje za gradbene objekte, za katere so potrošile 133,6 milijona, za nakup živine 95,5 milijona, nasade 17,3 milijona, medtem ko so za druge potrebe vložile 164 milijonov din. Kakor je iz teh podatkov mogoče sklepati, so se zadruge orientirale v tiste investicije, ki se naglo aktivirajo.

V nasprotju s kmetijskimi zadrugami, ki so večino sredstev dobile iz kreditov, so kmečke obdelovalne zadruge bolj uporabljale lastna sredstva. Od skupnih sredstev v znesku 1.907,4 milijona din, kolikor so jih porabile te zadruge lani, je bilo 1.067,1 milijona din iz lastnih skladov, medtem ko so si izposodile 840,3 milijona dinarjev.

Kmečke obdelovalne zadruge imajo razen tega bolj enakomeren razpored porabljenih sredstev po namenu: za opremo in mehanizacijo so porabile 1.146,9 milijona, za gradbene objekte in melioracije 437,7 milijona, za nakup živine 263,9, za nove nasade 18,3 in za druge investicije 19,6 milijona din.

Kakor vidimo, so kmetijske zadruge vložile za opremo in mehanizacijo približno 600 milijonov din več kakor kmečke obdelovalne zadruge, kar kaže, da si kmetijske zadruge čedalje bolj prizadevajo izboljšati kmetijsko proizvodnjo (tako lastno kakor v kooperaciji), a to hkrati pomeni, da te organizacije čedalje bolj zavzemajo tisto mesto v kmetijstvu, ki jim gre. Nasprotno pa so kmečke obdelovalne zadruge vložile skoraj trikrat več v gradbene objekte in melioracije, kar priča o čedalje močnejši stabilizaciji teh zadrug.

Skupno stanje skladov kmetijskih zadrug v Vojvodini je 31. julija letos znašalo (v tisočih dinarjev):

SKLADI

	investicijski	amortizacijski	drugi skladi	skupaj
Stanje 31. VII. 1957	1.072.768	500.074	500.782	1.851.424
Vplačano v letu 1957	513.100	857.100	287.300	1.657.500
Skupaj.	1.563.668	1.357.174	788.082	3.508.924
Porabljeno do 31. VII. 1957	290.900	639.400	138.000	1.068.300
Stanje 31. XII. 1956	850.568	717.774	650.082	2.440.624

V skupnih zneskih realiziranih skladov je torej največji delež investicijskega sklada (38,8 odstotka), nadalje amortizacijskega sklada (38,6 odstotka), medtem ko je bilo največ porabljenega amortizacijskega sklada (59,8 odstotka).

Pri kmečkih obdelovalnih zadrugah pa je bil v skupnem znesku skladov, ki so 31. julija letos znašali 3.332.393.000 din, največji delež amortizacijskega sklada — 49,5 odstotka, investicijskega 32,5 odstot-

ka, a drugih skladov 18 odstotkov, medtem ko je pri porabi največji delež investicijskega sklada — 49,2, nadalje amortizacijskega — 43,9 in drugih skladov 6,9 odstotka.

Skupno stanje skladov konec lanskega leta, vplačilo in poraba do 31. julija letos kakor tudi končno stanje vseh skladov v splošnih kmetijskih in kmečkih obdelovalnih zadrugah Vojvodine je bilo (v tisočih din):

SKLADI

	investicijski	amortizacijski	drugi skladi	skupaj
Stanje 31. VII. 1957	2.320.184	1.790.110	1.106.223	4.669.917
Stanje 31. XII. 1956	1.773.584	1.651.000	599.600	3.977.600
Vplačano v letu 1957	1.727.000	1.433.500	260.600	2.874.500
Porabljeno do 31. VII. 1957	1.180.400	2.007.610	1.445.223	5.773.017

V skupno realiziranih skladih so udeležene kmetijske zadruge s 40,4 odstotka, kmečke obdelovalne zadruge pa s 59,6 odstotka. Pri porabi so udeležene kmetijske zadruge s 37,1 odstotka, a kmečke obdelovalne zadruge pa s 62,9 odstotka. Kme-

tijske zadruge so porabile od skupnega investicijskega sklada 24,6 odstotka sredstev, iz amortizacijskega 44,6, a iz drugih skladov 52,9 odstotka. Kmečke obdelovalne zadruge pa so porabile 75,4 investicijskega, 55,4 amortizacijskega in 47,1 odstotka drugih skladov.

Iz teh podatkov je razvidno, da je bila politika razdelitve dohodka kmetijskih zadrug Vojvodine uspešna in da je prispevala h krepitvi lastnih sredstev ter organizaciji.

V razdobju od 1. januarja do 31. julija letos so zaprosile kmetijske in kmečke obdelovalne zadruge iz Vojvodine za posojila v XVIII. natečaju v skupnem znesku 449.500.000 din. Kmečke obdelovalne zadruge so prosile za posojila v višini 72.600.000 din, in to: sedem milijonov za opremo in mehanizacijo, 26.300.000 za gradbene objekte in melioracije, ostanek pa za živino, nasade in druge potrebe. Kmetijske zadruge so prosile za 376.900.000 dinarjev kreditov: 303.900.000 din za gradbene objekte in melioracije, 38.500.000 za opremo in mehanizacijo, ostalo pa za drugačne potrebe. To pomeni, da so največ kreditnih sredstev prosile za gradnje in melioracije — 73,3 odstotka skupnega zneska. Kmetijske zadruge uporabljajo večje zneske kreditov kakor kmečke obdelovalne zadruge, in to predvsem za nakup mehanizacije in opreme (84,6 odstotka skupnih posojil v ta namen), kar je glede na njihovo poslovanje tudi normalno. V skupnem znesku zaprosenih posojil za gradbene objekte sodelujejo kmetijske zadruge z 92 odstotki, kar priča, da posvečajo te organizacije čedalje večjo pozornost gradnji skladišč za spravilo kmetijskih pridelkov in podobno. Kmečke obdelovalne zadruge so se spet bolj usmerile k nakupu živine in uporabljajo v ta namen 92 odstotkov skupno zaprosenih posojil, kakor tudi za urejanje nasadov, kjer znaša njihov delež 89,8 odstotkov zaprosenih posojil.

Pravilna usmeritev

V celoti pa so prošnje za kredite še vedno nizke in ne zadostujejo za hitrejši gospodarski razvoj zadrug.

Iz tabele, ki jo objavljamo na koncu, je jasno razvidno, da imajo tako kmetijske kakor kmečke obdelovalne zadruge pravilno usmeritev v trošenju lastnih skladov in glede nakupov s posojili, to je, usmerile so se k nakupu tistih sredstev, ki bodo omogočila izboljšanje in povečanje kmetijske proizvodnje.

D. L.

Vrednost skupnih sredstev kmetijskih in kmečkih obdelovalnih zadrug v Vojvodini je znašala letos (v milijonih din):

	Iz last. skladov	Kredit	Skupaj	Odstotek
Oprema in mehanizacija	1.134,5	45,5	1.179,9	35,3
Gradnje in melioracije	542,3	330,2	872,5	26,2
Živina	219,3	17,7	237	7,1
Nasadi	1,6	18,8	20,4	0,8
Drugo	976,9	37,3	1.014,2	30,5